

FRAMLEGG
TIL
NORDISK STATISTISK TERMINOLOGI

UTARBEIDD AV
EN NORDISK KOMITÉ

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1954

FRAMLEGG
TIL
NORDISK STATISTISK TERMINOLOGI

UTARBEIDD AV
EN NORDISK KOMITÉ

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1954

Forord.

De som arbeider med metoder og prinsipper for tolkning av statistiske tallmaterialer, trenger ord og uttrykk for en rekke grunnleggende omgrep. På engelsk har det festnet seg en bestemt terminologi på dette felt. Men de engelske statistiske termer er tildels blitt ulikt oversatt av de enkelte statistikere i de nordiske land.

For å oppnå en ensartet terminologi innen de enkelte nordiske land og en mest mulig ensartet terminologi landene imellom, nedsatte de nordiske statistiske foreninger i 1949 hver sin komité. Den norske komité hadde følgende sammensetning: Konsulent Svein Brenna, professor Ragnar Frisch, dosent Olav Reiersøl og professor Erling Sverdrup. Komiteene har samarbeidd om et framlegg til statistiske termer på de nordiske språk. Den norske komité har dessuten funnet det nødvendig å utarbeide en norsk-engelsk nomenklaturliste.

Etter oppfordring fra den norske komité utgir Byrået her begge nomenklaturlistene. Til den nordiske listen har en fått høve til å nytte særtrykk av meldingen om Den nordiske statistikerkongress i København, sommeren 1952.

Oslo, den 28. november 1953.

PETTER JAKOB BJERVE.

Innhold.

	Side
Forord.....	3
A. Oversettelse fra engelsk til dansk, norsk, finsk og svensk.....	8
B. Oversettelse fra norsk til engelsk.....	28

ORDLISTER

Betänkning angående nordisk statistisk nomenklatur.

Vid det nordiska statistikermötet i Helsingfors 1949 beslöts att söka få till stånd en såvitt möjligt enhetlig nordisk nomenklatur på det statistiska området. De statistiska föreningarna i Danmark, Finland, Norge och Sverige tillsatte därför var sin nomenklaturkommitté, och dessa har sedan var för sig och i samarbete med varandra utformat den nu föreliggande ordlistan. Huvuddelen av denna fastställdes vid möten mellan representanter för kommittéerna vid det nordiska statistikermötet i Köbenhavn 1952.

Syftemålet med ordlistan är att utgöra en rekommendation för uppnående av en nordisk statistisk standardterminologi. Utan att göra anspråk på någon fullständighet tar den med utgångspunkt från de engelska benämningarna upp de viktigare statistiska termer, för vilka inte såväl betydelse som översättning från engelska är helt självklar. Om någon risk för missförstånd inte ansetts föreligga, har flera synonymer medtagits, där flera termer redan är allmänt

A. Översettelse fra engelsk til

English	Dansk	Norsk
Absolutely continuous distribution function	Absolut kontinuert sumfunktion	Absolutt kontinuerlig fordelingsfunksjon
Acceptance region	Godkendelsesområde Acceptområde	Godtakingsområde
Acceptance sampling	—	—
Accidental selection	Vilkårlig udvælgelse	Vilkårlig utvelgning
Admissible [decision function]	Ikke-domineret [decisionsfunktion]	Ikke dominert [desidator]
Admissible hypothesis	Betragtet hypotese	Konsiderert hypotese
Analysis of variance	Variansanalyse	Variansanalyse
Area [sampling]	Arealudvælgelse	Arealutvalg
Arithmetic mean	Aritmetisk gennemsnit Middeltal	Aritmetisk gjennomsnitt Middeltall
Autocorrelation	Autokorrelasjon	Autokorrelasjon
Average	Gennemsnit	Gjennomsnitt (Lokaliseringsmål)
Average sample number	Middelværdi af observationsantal	Forventet observasjonsantall

accepterade eller där det kan vara motiverat att i olika sammanhang använda olika ord. Kommittéerna rekommenderar emellertid användningen av den i varje särskilt fall först nämnda synonymen, där denna inte är uppenbart olämplig. I flera fall har helt nya termer skapats. Framför allt gäller detta sådana begrepp, där det engelska ordet hittills använts översatt i de nordiska språken, eller där en direkt översättning av den engelska termen inte ansetts nöjaktigt beskriva det ifrågavarande begreppet.

I anmärningskolumnen ges en kortare definition av vissa termer, som ofta varit föremål för missförstånd eller för vilka den engelska termen inte är fullständigt entydig. I samma kolumn ges också – utan försök till fullständighet – engelska synonymer till termen.

() i översättningskolumnerna betecknar ord eller delar av ord, som alternativt kan uteläutas i översättningen. Tecknet användes också omkring sådana synonymer, som endast är användbara i vissa fall.

[] betecknar i flerordiga termer sådana ord, som utgör egna uppslagsord och som alternativt kan översättas på annat sätt.

dansk, norsk, finsk og svensk.

Suomi	Svenska	Anm.
(Absoluuttisesti) jatkuva jakautumafunktio	Absolut kontinuerlig fördelningsfunktion	
Hyväksymisalue	Acceptansområde	
Tarkastusotanta	Granskningsuttagning	
Mielivaltainen poiminta	Godtycklig uttagning	= <i>Chunk</i>
Ei-dominoitu [päätoisfunktio]	Icke-dominerad [desikator]	
Kelvollinen [päätoisfunktio]		
Sallittu hypoteesi	Beaktad hypotes	
Varianssianalyysi	Variansanalys	
Alue-[otanta]	Yt-[urval]	
Aritmeettinen keskiarvo	Aritmetiskt genomsnitt	
Keskiarvo	Medeltal	
Autokorrelaatio	Autokorrelation	
Keskiluku	Genomsnitt	} { Allmän term för <i>arithmetic mean</i> , <i>geometric mean</i> , <i>median</i> etc. <i>Average</i> används ibland synonymt med <i>arithmetic mean</i> och bör då översättas så som anges vid detta ord
Paikallistamisluku	(Lokaliseringsmått)	
Näyteyksiköiden odotettu luku	Förväntat observationsantal	
Otoksen keskisuuruus		

English	Dansk	Norsk
Bias	Skævhed Forskydning	a) Forventningsskjevhet b) Styrkeskjevhet
Biased	Skævt Forskudt	a) Forventningsskjev b) Styrkeskjev
Bimodal	Topuklet (Bimodal)	Totoppet
Block	Blok	Blokk
Bunch map	Knippediagram	Knippekart
Central moment	Middelmoment	Sentralmoment
Characteristic function	Karakteristisk funktion	Karakteristisk funksjon
Chunk	Vilkårligt udvalg	Vilkårlig utvelging
Cluster	Klynge	Knytte
Coefficient of variation	Variationskoefficient	Variasjonskoeffisient
Complete enumeration	Fuldstændig tælling Totaltælling	Totaltelling
Composite hypothesis	Delvis specificeret hypotese	Delvis spesifisert hypotese
Conditional distribution	Betinget fordeling	Betinget fordeling
Confidence coefficient	Konfidens-koefficient eller niveau Sikkerheds-koefficient eller niveau	Konfidensgrad
—	—	Konfidensgradkomplement
Confidence interval	Konfidensinterval Sikkerhedsinterval	Konfidensintervall
Confidence level	—	—
Confidence limit	Konfidensgrænse Sikkerhedsgrænse	Konfidensgrænse
Confidence region	Konfidensområde Sikkerhedsområde	Konfidensområde
Configuration	Mønster	Mønster
Confluence analysis	Konfluensanalyse	Konfluensanalyse

Suomi	Svenska	Anm.
Harha	a) (Förväntnings-)skevhet b) Styrkeskevheth	Översättningarna under a) används om estimatorer, de under b) om testmetoder
Harhainen	a) (Förväntnings-)skev b) Styrkeskev	
Kaksihuippuinen	Tvåtoppig Bimodal	{ I samband med variansanalys, ej om block = kvarter i stad
Lohko	Block	
Sädekimppu	Strålknippsdiagram	
Keskusmomentti	Centralmoment	
Karakteristinen funktio	Karakteristisk funktion	
Mielivaltainen poiminta	Godtycklig uttagning	= <i>Accidental selection</i>
Ryväs	Flock Klump	
Variaatiokerroin	Variationskoefficient	
Täydellinen laskenta	Totalräkning	
Osittain määrätty hypoteesi	Delvis specificerad hypotes	
Ehdollinen jakautuma	Betingad fördelning	
Konfidenssiaste	Konfidens	{ Anger sannolikheten att konfidensområdet övertäcker parameterpunkten, säg 0.95 eller 0.99
Varmuusaste	Säkerhetsnivå	
	Osäkerhetsnivå Risknivå	{ Komplementet till ovanstående sannolikhet, alltså t. ex. 0.05 eller 0.01
Konfidensväli	Konfidensintervall	
Varmuusväli	—	{ Vissa författare använder detta ord synonymt med <i>confidence coefficient</i> , medan andra låter det beteckna komplementet till <i>confidence coefficient</i>
Konfidenssiraja	Konfidensgräns	
Varmuusiraja	Konfidensområde	
Konfidenssialue	Konfidensområde	
Varmuusalue	Mönster	
Muodostuma	Mönster	
Konfluenssianalyysi	Konfluensanalys	

English	Dansk	Norsk
Confounding	Kobling	Konfundering
Consistent [estimate]	Konsistent [estimator]	Konsistent [estimator]
Continuous distribution function	Kontinuert sumfunksjon	Absolutt kontinuerlig fordelingsfunksjon
Correlation	Korrelasjon	Korrelasjon
Covariance	Kovarians	Kovarians
Coverage	—	Utvalgsbrøken
Critical region	Forkastelsesområde Kritisk område	Forkastingsområde
Cumulative distribution function	Kumulert (kumulativ) fordelingsfunksjon Sumfunksjon	Kumulert fordelingsfunksjon Kumulert sannsynlighetsfunksjon
Curtail	Afstumpe	Avstumpe
Decile	Decil	Desil
Decision	Decision	Desisjon
Decision function	Decisionsfunksjon	Desikator Desisjonsfunksjon
Decision procedure	Decisionsregel	Desikator Desisjonsfremgangsmåte
Decision rule	Decisionsregel	Desikator Desisjonsregel
Degree of freedom	Frihedsgrad	Frihetsgrad
Design	Plan Planlægning	Plan Planlegging
Deviation	Afvigelse	Avvik
Discrete distribution function	Diskret sumfunksjon	Diskret fordelingsfunksjon
Dispersion	Dispersion	Spredning
Distribution	Fordeling	Fordeling

Suomi	Svenska	Anm.
Sulautus	Koppling Sammansmältning	
Tarkentuva Konsistentti [estimaattori]	Konsistent [estimator]	
Jatkuva jakautumafunktio	(Absolut) kontinuerlig fördel- ningsfunktion	{ En fördelningsfunktion, som i dag- ligt tal benämnes kontinuerlig, är i själva verket enligt gängse mate- matisk terminologi absolut konti- nuerlig
Korrelaatio	Korrelation	
Kovarianssi	Kovarians	
Peittävyys	Täckning	{ Anger urvalets andel av populatio- nen. Jfr <i>representative</i> och <i>sampling</i> <i>ratio</i> = <i>Rejection region</i>
Hylkäämisalue	Förkastelseområde	
Kriittinen alue	Kritiskt område	
Kertymäfunktio	Kumulerad fördelningsfunk- tion	
Kumulatiivinen todennäköi- syysfunktio	Kumulerad sannolikhetsfunk- tion	
Summafunktio	Summafunktion	
Typistää	Stympa	= <i>Truncate</i>
Kymmenespiste	Decil	
Desilli		
Päätös	Beslut	
Päätösfunktio	Desidator Beslutfunktion	
Päätösmenettely	Desidator Beslutförfarande	
Päätösohje	Desidator Beslutregel	
Vapausaste	Frihetsgrad	
Suunnitelma	Plan	
Suunnittelu	Planläggning	
Poikkeama	Avvikelse	
Diskreetti jakautumafunktio Porrasmorfunktio	Diskret fördelningsfunktion	
Hajonta	Spridning	Allmän term
Jakautuma	Fördelning	

English	Dansk	Norsk
Distribution function	Sumfunktion	Fordelingsfunksjon
Double [sampling]	—	—
Efficient	Efficient	Effisient
Elementary unit	Analyseenhed	—
Error of first kind	Forkastelsesfejl	Forkastingsfeil
Error of second kind	Godkendelsesfejl	Godtakingsfeil
Estimate (<i>subst.</i>)	a) Estimator b) Estimat Skøn	a) Estimator b) Estimat
Estimate (<i>verb</i>)	Estimere Skønne	Estimere
Estimation	Estimation Skøn	Estimering
Estimator	Estimator	Estimator
Excess	Eksces	Eksess
Expectation	Forventning (Teoretisk) middelværdi	Forventning
Factor analysis (<i>psykol.</i>)	Faktoranalyse	Faktoranalyse
Factorial experiment	Kombinationsforsøg	—
First kind of error	Forkastelsesfejl	Forkastingsfeil
Fourfold table	Firefeltstabel	To-gange-to-felt-tabell
Fractile	Fraktil	Fraktil
Frame	Ramme	Ramme
Frequency	Hyppighed	Hyppighet

Suomi	Svenska	Anm.
Jakautumafunktio	Fördelningsfunktion	Användningen av denna term är något vacklande även i engelskspråkig litteratur. För undvikande av missförstånd bör termen därför förtydligas och översättas så som anges vid <i>cumulative distribution function</i> resp. i förekommande fall vid <i>frequency function</i>
Kaksinkertainen [otanta]	Dubbel-[sampling]	<i>Double sampling</i> är ett specialfall av <i>sequential sampling</i> , där uttagningen avbryts senast efter två etapper. Se också <i>multiphase sampling</i>
Täystehoinen	Efficient	
Alkeisyksikkö Alkio	Elementär enhet	
Hylkäämiserhe	Förkastelsefel	
Hyväksymiserhe	Acceptansfel	
a) Estimaattori Estimointifunktio	a) Estimator (Upp-)skattningsfunktion	Översättningarna under a) avser funktioner av observationerna (= <i>estimator</i>) och under b) observerade värden av dessa funktioner
b) Estimaatti Laskettu arvic	b) Estimät (Upp-)skattning	
Estimoida	Estimera	
Arvioida	(Upp-)skatta	
Estimointi	Estimation	
Arvointi	(Upp-)skattning	
Estimaattori	Estimator	= <i>Estimate</i> (subst.)
Estimointifunktio	(Upp-)skattningsfunktion	
Huipukkuus	Excess	
Odotusarvo	Matematisk förväntan	
Perusjoukon keskiarvo	Väntevärde (Teoretiskt) medelvärde	
Faktoriansalyysi	Faktoranalys	
Yhdistelykoe	Kombinationsexperiment	
Hylkäämiserhe	Förkastelsefel	
Nelikenttä(-taulu)	Fyrfältstabell	= 2×2 table
Fraktiili	Fraktil	= <i>Quantile</i>
Kehikko	Ram	
Frekvenssi	Frekvens	
Lukuisuus		

English	Dansk	Norsk
Frequency function	a) Sandsynlighedstæthed b) Diskret sandsynlighedsfunktion c) Fordelingsfunktion	a) Sannsynlighetstetthet Tetthetsfunksjon b) Diskret sannsynlighetsfunksjon c) Elementær fordelingsfunksjon Sannsynlighetsfunksjon
Gaussian distribution	Normal fordeling Gaussisk fordeling	Normal fordeling Gaussisk fordeling
Generating function	Frembringende funktion	Genererende funksjon
Geometric mean	Geometrisk gennemsnit	Geometrisk gjennomsnitt
Graeco-Latin square	Græsk-romersk kvadrat	Gresk-latinsk kvadrat
Gross correlation	Bruttokorrelation	Brutto-korrelasjon
Harmonic mean	Harmonisk gennemsnit	Harmonisk gjennomsnitt
Hypothesis	Hypotese	Hypotese
Identifiable	Identificerbar	Identifiserbar
Interaction	Samspill Kombinationsvirkning	Samspill
Inter-class variance	Varians mellem klasser	Varians mellom klasser (Mellomvarians)
Interpenetrating [sample]	—	Parallele [utvalg]
Interquartile range	Kvartilafstand	Kvartilavstand
Intra-class variance	Varians inden for klasser	Gjennomsnittsvarians innen klasser (Innenvariansen)
Latin square	Romersk kvadrat	Latinsk kvadrat
Least squares method	Mindste kvadraters metode	Minste kvadraters metode
Level of significance	Signifikansniveau	Forkastingsnivå
Likelihood	—	—
Likelihood ratio test	Sandsynlighedskvotienttest	Sannsynlighetskvotetest

Suomi	Svenska	Anm.
a) Todennäköisyystiheys Tiheysfunktio	a) Sannolighetstäthet Täthetsfunktion	
b) Diskreetti todennäköisyys- funktio	b) Diskret sannolikhets- funktion	{ Översättningarna under a) avser det kontinuerliga och under b) det diskreta fallet. Översättningarna under c) kan användas som sammanfattning av a) och b)
c) Elementaarinen todennäköisyysfunktio Frekvenssifunktio	c) Elementär fördelnings- funktion Elementär sannolikhets- funktion	
Normaalijakautuma	Normalfördelning Gaussfördelning	
Emäfunktio	Genererande funktion	
Geometrin keskiarvo	Geometriskt genomsnitt	
Kreikkalais-latinalainen neliö	Grekisk-romersk kvadrat	
Kokonaiskorrelaatio	Bruttokorrelatio	= <i>Total correlation</i>
Harmoninen keskiarvo	Harmoniskt genomsnitt	
Hypoteesi	Hypotes	
Identifioitavissa oleva	Identifierbar	
Yhdysvaikutus	Samspel Kombinationsverkan	
Luokkien välinen varianssi Ositteiden välinen varianssi	Varians mellan klasser	
Rinnakkais-(näyte)	Parallell-[urval]	{ Innebär att flera urval drages från samma population { Hela avståndet mellan första och tredje kvartilen
Neljännespisteiden väli Kvartiiliväli	Kvartilavstånd	
Luokkien sisäinen varianssi Ositteiden sisäinen varianssi	Varians inom klasser	
Latinalainen neliö	Romersk kvadrat	
Pienimmän neliösumman menetelmä	Minstakvadratmetoden	
Merkitsevyystaso	Osäkerhetsnivå Risknivå	
Uskottavuus	—	{ Behöver ingen speciell översättning; kan i de flesta fall ersättas med översättningarna till <i>probability</i> eller <i>probability density</i>
(Uskottavuus-) osamäärätesti	(Sannolikhets-)kvottest	

English	Dansk	Norsk
Main effect	Egenvirkning Gennemsnitsvirkning	Egenvirkning
Marginal distribution	Marginal fordeling	Marginalfordeling
Master [sample]	—	Basis-[utvalg]
Mathematical expectation	Forventning (Teoretisk) middelværdi	Forventning
Maximum likelihood method	Maksimaliseringsmetoden	Sannsynlighetsmaksimaliseringsmetoden
Mean	a) (Teoretisk) middelværdi b) Aritmetisk gennemsnit Middeltal	a) Forventning b) Aritmetisk gjennomsnitt Middeltall
Mean deviation	Gennemsnitlig (numerisk) afvigelse	Gjennomsnittsavvik Tallverdiavvik
Mean square error	Bruttovarians	Bruttovarians
Median	Median Middttal	Median
Mode	a) Typetal Modus b) —	a) Typetall Modalverdi b) —
Moment	Moment	Moment
Most powerful	Stærkest	Sterkest
Moving average	Glidende gennemsnit	Glidende gjennomsnitt
Multiphase [sampling]	Udvælgelse i flere faser	Flerfase-[utvalg]
Multiple correlation	Multipel korrelation	Multippel korrelasjon
Multistage [sampling]	Udvælgelse i flere trin	Flertrinns-[utvalg]
Non-parametric	Ikke-parametrisk	Ikke-parametrisk
Non-response	—	Bortfall
Normal distribution	Normal fordeling	Normal fordeling Gaussisk fordeling

Suomi	Svenska	Anm.
Omavaikutus	Egenverkan Genomsnittsverkan	
Reunajakautuma	Marginalfördelning	
Kanta-[näyte]	Bas-[urval]	{ Ett <i>sample</i> , avsett att användas vid ett flertal undersökningar
Odotusarvo Perusjoukon keskiarvo	Matematisk förväntan Väntevärde (Teoretiskt) medelvärde	
Suurimman uskottavuuden menetelmä (Uskottavuuden) maksimointimenetelmä	(Sannolikhets-) maximeringsmetoden	
a) Perusjoukon keskiarvo b) Otoksen keskiarvo	a) (Teoretiskt) medelvärde b) Aritmetiskt genomsnitt Medeltal	{ Översättningarna under a) används om <i>the mean of a theoretical distribution</i> , de under b) om (<i>arithmetic</i>) <i>mean of a sample or of a finite population</i>
Poikkeaman keskiarvo	Genomsnittlig avvikelse	
Bruttovarianssi	Bruttovarians	{ En (förväntningsskev) estimators andramoment kring parametervärdet
Mediaani Keskusarvo	Median	
a) Tyyppiarvo Moodi b) Valta-arvo	a) Typ(-tal) Modalvärde b) Det vanligaste värdet	{ Översättningarna under a) kan användas generellt, de under b) endast för en observerad fördelning
Momentti	Moment	
Voimakkain	Starkast	
Liukuva keskiluku	Glidande genomsnitt	
Monivaiheinen [otanta]	Flerfas-[urval]	
Yhteiskorrelaatio	Multipelkorrelation	
Moniasteinen [otanta]	Flerstegs-[urval]	
Ei-parametrinen	Icke-parametrisk	
Vastaamisen laiminlyönti	Bortfall	
Normaalijakautuma	Normalfördelning Gaussfördelning	{ Betecknar ett förfaringsätt, där först ett antal primära samplingsenheter (t. ex. kommuner) uttas. Inom varje sådan uttas sedan ett antal sekundära samplingsenheter (t. ex. invånare i kommunen) etc.

English	Dansk	Norsk
Operating characteristic	Styrkekomplement Godkendelsessandsynlighed Acceptsandsynlighed	Styrkekomplement Godtakingsannsynlighet
Optimum allocation	Optimal allokation	Optimal allokering
Parameter	Parameter	Parameter
Partial correlation	Partiel korrelasjon	Partiell korrelasjon
Partial survey	Partiel undersøgelse	Partialundersøkelse
Percentile	Perzentil	Persentil
Pilot survey	Prøveundersøgelse Forundersøgelse	Prøve-undersøkelse Forundersøkelse
Plot	Parcel	Rute
Population	Population	Populasjon
Power	(Test)-Styrke Forkastelsessandsynlighed	(Test-)styrke
Probability	Sandsynlighed	Sannsynlighet
Probability density	Sandsynlighedstæthed	Sannsynlighetstetthet
Probability ratio test	Sandsynlighedskvotienttest	Sannsynlighetskvetotest
Probit	Probit	Probit
Purposive selection	Bevidst udvælgelse	Betinget utvelging
Quantile	Fraktil	Fraktil
Quartile	Kvartil	Kvartil
Quartile deviation	Kvartilafvigelse	Kvartilavvik
Quota sampling	Kvotaudvælgelse	Kvoteutvelging
Random	Tilfældig Stokastisk	Tilfeldig Stokastisk

Suomi	Svenska	Anm.
OC-käyrä Hyväksymistodennäköisyys	Styrkekomplement Acceptanssannolikhet	
Suotuisin kiintiöinti	Optimal allokering	
Parametri	Parameter	
Perusjoukon tunnusluku	Populationskarakteristika	
Osittaiskorrelaatio	Partialkorrelation	
Vajaamuotoinen poimintatutkimus	Partialundersökning	
Sadannespiste	Percentil	
Prosenttipiste		
Esitutkimus	Provundersökning Förundersökning	
Ruutu	Ruta	
Palsta	Parcell	
Perusjoukko	Population Modermassa	= <i>Universe</i>
Voimakkuus	(Test-)styrka	
Hylkäämistodennäköisyys	Förkastelsesannolikhet	
Todennäköisyys	Sannolikhet	
Todennäköisyystiheys	Sannolikhetsstäthet	
Todennäköisyysosamäärätести	(Sannolikhets-)kvottest	
Probiitti	Probit	
Harkintavalinta	Betingad uttagning Prövningsuttagning	
Fraktiili	Fraktil	= <i>Fractile</i>
Neljännespiste	Kvartil	
Kvartiili		
Neljännespoikkeama	Kvartilavvikelse	= <i>Semi-interquartile range = 1/2 in-</i>
Kvartiilipoikkeama		<i>terquartile range</i>
Kiintiöpoiminta	Kvotuttagning	
Satunnainen	Tillfällig	
Stokastinen	Stokastisk	
Satunnais-	Slumpmässig	
	Slump-	

English	Dansk	Norsk
Randomize	Gøre tilfældig	Randomisere Tilfeldiggjøre
Range	Variationsbredde	Variasjonsbredde
Rank (<i>subst.</i>)	Rang	Rang
Rank (<i>verb</i>)	Ordne (i rækkefølge efter størr.)	Rang-ordne
Ratio [estimate]	Kvotient [skøn]	Brøkformet estimator
Rectangular distribution	Rektangulær fordeling	Rektangulær fordeling
Regression	Regression	Regresjon
Rejection region	Forkastelsesområde Kritisk område	Forkastingsområde
Representative	Repræsentativ	Representativ
Residual	Residual Rest	Residual (adj.) Residuum (subst.)
Risk function	Risikofunktion	Risikofunksjon
Sample (<i>subst.</i>)	Udvalg Stikprøve	a) Utvalg b) Sampe!l
Sample (<i>verb</i>)	Udvælge Udtage	Velge ut Sample
[Sample] space	Observationsrum	Sampel-rom
[Sample] survey	Stikprøveundersøgelse	Sampelundersøkelse
[Sampling] ratio	—	Utvalgsbrøken (Utvalgsprosenten)
[Sampling] variation	Tilfældig variation	Samplingvariasjon
[Sampling] unit	Udvælgelsesenhed	Utvalgsenhed
Second kind of error	Godkendelsesfejl	Godtakingsfeil
Semi-interquartile range	—	Kvartilavvik

Suomi	Svenska	Anm.
Satunnaistaa	Randomisera Tillfälliggöra	
Vaihteluväli Vaihtelualue	Variationsbredd Variationsvidd	
Järjestys Aste	Rang	
Asettaa järjestykseen	(Rang-)ordna	
Suhde-estimaatti	Kvot-[estimat]	
Tasainen jakautuma	Rektangulär fördelning	= <i>Uniform distribution</i>
Regressio	Regression	
Hylkäämisalue Kriittinen alue	Förkastelseområde Kritiskt område	= <i>Critical region</i>
Edustava	Representativ	{ Anger urvalets eller urvalsmetodens förmåga att ge säkra eller kontrollerbara estimat. Får ej förväxlas med <i>coverage</i>
Residuaali Jäännös	Residual Rest	
Riskifunktio	Riskfunktion	
a) Näyte	a) Urval Uttag Stickprov	
b) Otos	b) Sampel (ett s., flera sampel)	{ När urvalet är slumpmässigt uttaget kan detta markeras med ett adjektiv (se översättningar till <i>random</i>) eller med användning av översättningarna under b)
Poimia Ottaa (näyte)	Utvälja Uttaga Sampla	
[Otanta-]kenttä	[Sampel-]rymd	
[Otanta-]tutkimus	[Sampel-]undersökning	
Otantaosuus	Uttagskvot	
[Otanta-]variaatio	[Sampling-]variation	
[Näyte-]yksikkö Otosyksikkö	[Urvals-]enhet	
Hyväksymiserhe	Acceptansfel	
Neljännespoikkeama Kvartiilipoikkeama	Kvartilavvikelse	= <i>Quartile deviation</i>

English	Dansk	Norsk
Sequential	Sekvens-	Sekvens-
Significance level	Signifikansniveau	Forkastingsnivå
Significant	Signifikant	Signifikant Utsagnskraftig
Similar region	—	Nivåkonstant område
Simple hypothesis	Helt (fuldstændig) specificeret hypotese	Helspesifisert hypotese
Skewness	Skævhed	Skjevhet
Split-plot design	—	Rutesplitting
Stage	Trin	Trinn
Standard deviation	(Standard)-Spredning Standardafvigelse	Standardavvik
Standard error	Middelfejl Spredning på estimat	Standardavvik
Statistic	—	Observator
Stochastic	Stokastisk Tilfældig	Stokastisk Tilfeldig
Stratify	Stratificere	Stratifisere
Stratum	Stratum	Stratum
Sufficient	Sufficient	Suffisient
Systematic selection	Systematisk udvælgelse	Ekvidistant utvelging
Test (<i>subst.</i>)	Test	Test
Test (<i>verb</i>)	Teste Prøve	Teste Prøve
Time-lag	Tidsforskydning	Tidsforskyvning

Suomi	Svenska	Anm.
Sekvenssi- Peräkkäis-	Sekvens- Successiv	
Merkitsevyystaso	Osäkerhetsnivå Risknivå	
Merkitsevä	Signifikant	
Samantasoinen alue	Nivåkonstant område	
Täysin määrätty hypoteesi	Helt specificerad hypotes	
Vinous	Snedhet	
Osaruutusuunnitelma	Rutspjälkning	
Osapalstasuunnitelma		
Aste	Steg	<i>Se multistage sampling</i>
Standardipoikkeama	Standardspridning	
Keskihajonta	Standardavvikelse	
Varianssijuuri	Variansrot	
Keskivirhe	Medelfel	
Standardivirhe		
Näytteen tunnusluku	Observator	} Om observator används för en funktion av observationerna, blir ett observerat värde av denna funktion ett observerat
Otoksen tunnusluku	[Sampel-]karakteristika	
Stokastinen	Stokastisk	
Satunnais-	Tillfällig	
	Slumpmässig	
	Slump-	
Stratifoida	Stratifiera	
Osittaa	Skikta	
Osite	Stratum	
	Skikt	
Tyhjentävä	Sufficient	
Tasavälinen poiminta	Ekvidistant uttagning	
Testi	Test (ett t., flera test)	
Testata	Testa	
	Pröva	
Viivästys	Tidsförskjutning	

English	Dansk	Norsk
Total correlation	Bruttokorrelation	Bruttokorrelasjon
Truncate	Afstumpe	Avstumpe
Two-by-two table	To gange to tabel Firefeltstabel	To-gange-to-felts tabell
Unbiased	a) Centralt (Lige) b) —	a) Forventningsrett b) Styrkerett
Uniform distribution	Rektangulær fordeling	Rektangulær fordeling
Uniformly better	Overalt bedre	Distinkt bedre
Uniformly most powerful	Overalt stærkest	Overalt sterkest
Unimodal	Enpuklet	Entoppet
Universe	Population Univers	Populasjon
Variance	Varians	Varians
Variance analysis	Variansanalyse	Variansanalyse

Suomi	Svenska	Anm.
Kokonaiskorrelaatio Typistää	Bruttokorrelation Stympa	= <i>Gross correlation</i> = <i>Curtail</i>
Nelikenttä(-taulu)	Fyrfältstabel	= <i>Fourfold table</i>
a) Harhaton b) Harhaton	a) Förväntningsrätt b) Styrkerätt	{ Översättningen under a) används om estimatorer, den under b) om testmetoder (även <i>unbiased region</i>)
Tasainen jakautuma Kauttaaltaan parempi	Rektangulär fördelning Överallt bättre	
Kauttaaltaan voimakkain Yksihuippuinen	Överallt starkast Entoppig Unimodal	= <i>Rectangular distribution</i> I fråga om desidatorer Om test
Perusjoukko	Population Modermassa	= <i>Population</i>
Varianssi Varianssianalyysi	Varians Variansanalys	

B. Oversettelse fra norsk til engelsk.

Norsk	Engelsk	Anm.
Absolutt kontinuertlig fordelingsfunksjon	Absolutely continuous. distribution function, Continuous distribution function	
Arealutvalg	Area sampling	
Aritmetisk gjennomsnitt	(Arithmetic) mean	
Autokorrelasjon	Autocorrelation	
Avstumpe	Curtail, Truncate	
Avvik	Deviation	
Basis-utvalg	Master sample	{ Et utvalg som skal brukes ved flere undersøkelser.
Betinget fordeling	Conditional distribution	
Betinget utvelgning	Purposive selection	
Blokk	Block	I variansanalysen.
Bortfall	Non-response	
Brøkformet estimator	Ratio estimate	
Bruttokorrelasjon	Gross correlation, Total correlation	
Bruttovarians	Mean square error	{ En (forventningsskjev) estimators annenmoment omkring den sanne parameterverdi.
Delvis spesifisert hypotese	Composite hypothesis	
Desikator	Decision function, Decision procedure, Decision rule	
Desil	Decile	
Desisjon	Decision	
Desisjonsfremgangsmåte	Decision procedure, Decision rule, Decision function	
Desisjonsfunksjon	Decision function, Decision rule, Decision procedure	
Desisjonsregel	Decision rule, Decision function, Decision procedure	
Diskret fordelingsfunksjon	Discrete distribution function	{ Brukes om den elementære sannsynlighetsfunksjon i det diskrete tilfelle. På engelsk brukes av og til uttrykket «frequency function».
Diskret sannsynlighetsfunksjon		
Distinkt bedre	Uniformly better	Om desikatorer.
Effisient	Efficient	Om estimatorer.
Egenvirkning	Main effect	I variansanalysen.
Eksess	Excess	
Ekvidistant utvelgning	Systematic selection	{ Brukes ved ekvidistant utvelgning med et initialpunkt som ikke nødvendigvis er første enhet i populasjonen.
Elementær fordelingsfunksjon		{ Alminnelig uttrykk for såvel sannsynlighetstettheten som den diskrete sannsynlighetsfunksjon. På engelsk brukes av og til «frequency function».
Entoppet	Unimodal	

Norsk	Engelsk	Anm.
Estimat	Estimate	} Estimator er en funksjon av observasjonene. Estimat er en observert verdi av denne funksjon.
Estimator	Estimate, Estimator	
Estimere	Estimate	
Estimering	Estimation	
Faktoranalyse	Factor analysis (psykol.)	} Betegner en fremgangsmåte hvor først et antall enheter (f. eks. kommuner) uttas. Innen hver sådan uttas deretter et antall sekundære enheter (f. eks. personer innen kommunen) etc.
Flerfase-(utvalg)	Multiphase (sampling)	
Flertrinns-(utvalg)	Multistage (sampling)	
Fordeling	Distribution	
Fordelingsfunksjon	Distribution function	} Vaklende språkbruk. Man bør bruke cumulative distribution function, probability density etc. alt etter hva man mener.
Forkastingsfeil	First kind of error, Error of first kind	
Forkastingsnivå	Level of significance, Significance level	
Forkastingsområde	Critical region, Rejection region	
Forundersøkelse	Pilot survey	
Forventet observasjonsantall	Average sample number	
Forventning	Expectation, Mathematical expectation, Mean	
Forventningsrett	Unbiased	
Forventningsskjevhet	Bias	
Forventningsskjevt	Biased	
Fraktil	Fractile, Quantile	
Frihetsgrad	Degree of freedom	
Gaussisk fordeling	Gaussian distribution, Normal distribution	
Genererende funksjon	Generating function	} = Lokaliseringsmål. Generelt uttrykk for aritmetisk gjennomsnitt, geometrisk gjennomsnitt etc. Brukes av og til synonymt med aritmetisk gjennomsnitt.
Geometrisk gjennomsnitt	Geometric mean	
Gjennomsnitt	Average	
Gjennomsnittsavvik	Mean deviation	
Gjennomsnittsvarians innen klasser	Intra-class variance	} = Tallverdiavvik.
Glidende gjennomsnitt	Moving average	} = Innenvarians. Betyr gjennomsnittsvardien av variansene hver tatt innen sin klasse.
Godtakingsfeil	Error of second kind, Second kind of error	} Tidligere kalt «Bevegelig gjennomsnitt».
Godtakingsområde	Acceptance region	
Gresk-latinsk kvadrat	Graeco-Latin square	
Harmonisk gjennomsnitt	Harmonic mean	
Helspesifisert hypotese	Simple hypothesis	
Hypotese	Hypothesis	
Hypighet	Frequency	
Identifiserbar	Identifiable	

Norsk	Engelsk	Anm.
Ikke dominert Ikke-parametrisk	Admissible (decision function) Non-parametric, Distributions-free.	Om en desikator.
Innervariansen Karakteristisk funksjon	Intra-class variance Characteristic function	{ = Gjennomsnittsvarians innen klasser. Betyr gjennomsnittsverdien av variansene hver tatt innen sin klasse.
Knippekart	Bunch map	
Knytte (subst.)	Cluster	
Konfidensgrad	Confidence coefficient	{ Angir sannsynligheten for at konfidensområdet dekker parameterpunktet.
Konfidensgradkomplement		= 1 - konfidensgraden.
Konfidensgrense	Confidence limit	
Konfidensintervall	Confidence interval	
Konfidensområde	Confidence region	
Konfluensanalyse	Confluence analysis	
Konfundering	Confounding	
Konsiderert hypotese	Admissible hypothesis	
Konsistent (estimator)	Consistent (estimate)	
Korrelasjon	Correlation	
Kovarians	Covariance	
Kumulert fordelingsfunksjon	Cumulative distribution function	
Kvartil	Quartile	
Kvartilavstand	Interquartile range	
Kvartilavvik	Quartile deviation, Semiinterquartile range	Halvparten av sinterquartile range.
Kvoteutvelging	Quota sampling	
Latinsk kvadrat	Latin square	
Lokaliseringsmål	Average	= Gjennomsnitt.
Marginalfordeling	Marginal distribution	
Median	Median	
Mellomvarians	Inter-class variance	{ = Varians mellom klasser. Variansen for gruppegjennomsnittene.
Minste kvadraters metode	Least squares method	
Modalverdi	Mode	= Typetall.
Moment	Moment	
Multippel korrelasjon	Multiple correlation	
Mønster	Configuration	
Nivåkonstant område	Similar region	
Normal fordeling	Normal distribution, Gaussian distribution	
Observator	Statistic	{ Brukes for en funksjon av observasjonene.
Observat		{ Kan brukes om en verdi for observatoren.
Optimal allokering	Optimum allocation	
Overalt sterkest	Uniformly most powerful	

Norsk	Engelsk	Anm.
Parallele utvalg	Interpenetrating (samples)	Flere utvalg fra samme populasjon.
Parameter	Parameter	
Partialundersøkelse	Partial survey	
Partiell korrelasjon	Partial correlation	
Persentil	Percentile	
Plan	Design	
Planlegging	Design	
Populasjon	Population, Universe	
Probit	Probit	
Prøve (verb.)	Test	{ På norsk bør «teste» foretrekkes for «prøve».
Prøve-undersøkelse	Pilot survey	
Ramme	Frame	
Randomisere	Randomize	= tilfeldiggjøre.
Rang	Rank (subst.)	F. eks. rang-korrelasjon.
Rang-ordne	Rank (verb.)	
Regresjon	Regression	
Rektangulær fordeling	Rectangular distribution, Uniform distribution	
Representativ	Representative	
Residual	Residual	
Residuum	Residual	
Risikofunksjon	Risk function	
Rute	Plot	Ved variansanalyse.
Rutesplitting	Split-plot design	
Sampel (subst.)	Sample	{ Brukes når utvalget er stokastisk valgt.
Sampel-rom	Sample space	
Sampelundersøkelse	Sample survey	
Sample (verb.)	Sample	
Samplingvariasjon	Sampling variation	
Samspill	Interaction	Brukes i variansanalysen.
Sannsynlighet	Probability, Likelihood	
Sannsynlighetsfunksjon	Frequency function	= Elementær fordelingsfunksjon.
Sannsynlighetskvotetest	Probability ratio test, Likelihood ratio test	
Sannsynlighetsmaksimaliseringsmetoden	Maximum likelihood method	
Sannsynlighetstetthet	Probability density, Frequency function	{ Brukes i det absolutt kontinuerlige tilfelle.
Sekvens-	Sequential	
Sentralmoment	Central moment	
Signifikant	Significant	
Skjevhet	Skewness	{ Om formen på den elementære fordelingsfunksjon.

Norsk	Engelsk	Anm.
Spredning	Dispersion	Generelt uttrykk.
Standardavvik	Standard deviation, Standard error	
Sterkest (test)	Most powerful (test)	Brukes i hypoteseprøvingsteorien.
Stokastisk	Random, Stochastic	
Stratifisere	Stratify	
Stratum	Stratum	
Styrke	Power	{ = Teststyrke. Brukes i hypoteseprøvingsteorien.
Styrkekomplement	Operating characteristic	
Styrkerett	Unbiased	
Styrkeskjevhet	Bias	
Styrkeskjevt	Biased	
Suffisient	Sufficient	
Tallverdiavvik	Mean deviation	= Gjennomsnittsavvik.
Teststyrke	Power	
Test	Test	
Teste	Test	
Tetthetsfunksjon	Frequency function	{ = Sannsynlighetstettheten. Brukes i det absolutt kontinuerlige tilfelle.
Tidsforskyvning	Time-lag	
Tilfeldig	Random, Stochastic	
Tilfeldiggjøre	Randomize	= Randomisere
Trinn	Stage	
To-gange-to-felt-tabell	Fourfold table, Two-by-two table	
Totaltelling	Complete enumeration	
Totoppet	Bimodal	
Typetall	Mode	= Modalverdi.
Utsagnskraftig	Significant	
Utvalg	Sample	Jfr. Sampel.
Utvalgsbrøken	Coverage, Sampling ratio	
Utvalgsenhet	Sampling unit	
Utvalgsprosenten	Sampling ratio	
Varians	Variance	
Varians mellom klasser	Inter-class variance	{ = Mellomvarians. Variansen for gruppegjennomsnittene.
Variansanalyse	Analysis of variance, Variance analysis	
Variasjonsbredde	Range	
Variasjonskoeffisient	Coefficient of variation	
Velge ut	Sample	
Vilkårlig utvelging	Accidental selection, Chunk	

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 2.00 + oms. avgift.